

TARPŽINYBINĖS VAIKO GEROVĖS TARYBOS PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2018 m. gruodžio 12 d. Nr. D5-508

Vilnius

Posėdis įvyko 2018 m. gruodžio 4 d.

Posėdžio pirmininkas – Linas Kukuraitis, Socialinės apsaugos ir darbo ministras.

Posėdžio sekretorė – Mariana Sutkienė, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Tikslinės pagalbos ir vaiko teisių apsaugos skyriaus specialistė.

Dalyvavo

Tarpžinybinės vaiko gerovės tarybos nariai:

Rasa Dičpetrienė – visuomeninės organizacijos „Gelbėkit vaikus“ generalinė direktorė;

Indrė Gajdosikienė – Nacionalinės šeimų ir tėvų asociacijos narė;

Giedrė Kvieskienė – NVO vaikams konfederacijos garbės pirmininkė;

Kristina Radžvilaitė – Lietuvos autizmo asociacijos „Lietaus vaikai“ valdybos narė;

Elena Urbonienė – NVO vaikams konfederacijos direktorė;

Kiti dalyviai:

Anželika Balčiūnienė – Sveikatos apsaugos ministerijos Specializuotos sveikatos priežiūros skyriaus patarėja (pav. Odetą Vitkūniene);

Audronė Bedorf – Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus vyriausioji patarėja (pav. Editą Žiobiene);

Vilma Matulionienė – Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Tikslinės pagalbos ir vaiko teisių apsaugos skyriaus vyriausioji specialistė;

Kristina Paulikė – Socialinės apsaugos ir darbo ministro patarėja;

Kristina Stepanova – Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Tikslinės pagalbos ir vaiko teisių apsaugos skyriaus vyresnioji patarėja;

Daiva Steponavičienė – Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Kokybės vadybos ir pokyčių valdymo skyriaus vyriausioji specialistė;

Daiva Zabarauskienė – Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Tikslinės pagalbos ir vaiko teisių apsaugos skyriaus vyresnioji patarėja;

Rasa Žemaitė – Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos stebėsenos sistemos projekto specialistė.

1. SVARSTYTA. Dalyvavimas Tarpžinybinės vaiko gerovės tarybos (toliau – Tarybos) posėdžiuose. Kadangi Tarybos nariai ne visada turi galimybę gyvai dalyvauti Tarybos posėdžiuose, Tarybos narė G.Kvieskienė pasiūlė esant galimybei organizuoti Tarybos posėdžius nuotoliniu būdu, įskaitant balsavimą elektroniniu būdu. Tarybos nuostatų V skyriaus 21 punkte nurodoma, kad Tarybos pirmininkui arba jam nesant, jo pavaduotojui nusprendus, posėdžio klausimai gali būti sprendžiami apklausos būdu, jei Tarybos nariai savo nuomonę pareiškia raštu arba elektroniniu paštu. Sprendžiant ypatingos svarbos klausimus, rekomenduojama tiek Tarybos posėdžius, tiek balsavimą rengti gyvai.

NUTARTA. Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Tikslinės pagalbos ir vaiko teisių apsaugos skyrius kito Tarybos posėdžio metu informuos Tarybos narius apie galimybę rengti Tarybos posėdžius nuotoliniu būdu ir organizuotis balsavimą raštu arba elektroniniu būdu.

2. SVARSTYTA. Darbo grupės vaiko teisių apsaugos sistemos stebėsenai ir monitoringui užtikrinti siūlymų pristatymas.

Darbo grupės vaiko teisių apsaugos sistemos stebėsenai ir monitoringui užtikrinti narė R.Žemaitė pristatė darbo grupės siūlymus. Darbo grupė išnagrinėjo Socialinių paslaugų šeimai informacinėje sistemoje (toliau – SPIS) Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos (toliau – VVTAIT) renkamus duomenis vaiko teisių apsaugos sistemos stebėsenai užtikrinti. Tarybos nariams buvo pristatytas vaiko teisių apsaugos modulis SPIS ir darbo grupės siūlymai:

1) Apjungti skirtingų žinybų registrus. Šiuo metu ne visi reikalingi registrai susisieja, neretai vaiko teisių apsaugos specialistai neturi prieigos prie svarbios informacijos, pvz., apie vaiko specialiuosius ugdymo poreikius – tokiu atveju reikalinga sąsaja su Švietimo ir mokslo ministerijos registrais.

2) Sudaryti galimybę tam tikriems specialistams (vaiko teisių apsaugos, policijai) formuoti vienkartinę ataskaitą apie šeimą, kurioje būtų iš skirtingų registrų surinkta informacija.

3) Vaiko paėmimo atveju fiksuoti, ar vaikas buvo paimtas iš a) nesaugios gyvenamosios aplinkos; b) nesaugios neutralios aplinkos.

4) Fiksuoti ne tik globos centrų kaitą, bet ir budinčių globotojų kaitą.

Diskusijos metu iškilo klausimas dėl prieigos prie SPIS duomenų. Buvo pasiūlyta inicijuoti vaiko teisių apsaugos srityje dirbančių specialistų pareigų aprašų peržiūrą siekiant užtikrinti, kad specialistai galėtų prisijungti prie duomenų, reikalingų jų pareigų vykdymui užtikrinti.

NUTARTA:

1) Prašyti Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pasidomėti, kokios yra skirtingų registrų suderinamumo galimybės: teisinės, technologinės ir finansinės.

2) Kitame Tarybos posėdyje pateikti Tarybos nariams koncentruotą informaciją iš SPIS vitrinų vaiko teisių apsaugos modulio siekiant įvertinti, kokių duomenų galimai trūksta.

3. SVARSTYTA. Darbo grupės vaiko teisių apsaugos poįstatyminių teisės aktų peržiūrai ir tobulinimui užtikrinti siūlymų pristatymas. Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Tikslinės pagalbos ir vaiko teisių apsaugos skyriaus atstovės V.Matulionienė ir K.Stepanova pristatė apibendrintus darbo grupės siūlymus:

1) Atsisakyti grėsmės lygių.

2) Įvesti Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo (toliau – VTAPI) straipsnių išdėstymo nuoseklumą.

3) Teikti rekomendacijas Švietimo ir mokslo ministerijai akcentuojant pareigą užtikrinti tinkamą socialinę pagalbą vaikams.

4) Įvesti laikinos priežiūros / laikino apgyvendinimo institutą.

5) Numatyti, kad tėvų ar kitų vaiko atstovų pagal įstatymą teisės ir pareigos išliktų perdavus vaiko priežiūrą kitiems asmenims.

6) Ilginti Mobilios komandos darbo terminus: mobili komanda darbą su šeima patekusia į krizinę situaciją pradeda kuomet dar tik sprendžiamas vaikų paėmimo klausimas.

7) Atsisakyti nereikalingo kišimosi į šeimos gyvenimą, kai pažeidimas vyko ne gyvenamojoje vietoje (pvz. mokykloje). Gyvenamąją aplinką vertinti tik esant poreikiui.

8) Tikslinti straipsnį dėl Konfidencialumo pasirašymo. Dėl konfidencialumo turi pasirašyti tik specialistai, bet ne tėvai.

9) Praplėsti kitų ministerijų / institucijų atsakingų už vaiko teisių apsaugą sąrašą ir įtvirtinti jų kompetencijas.

Tarybos pirmininkas L.Kukuraitis pristatė ministerijos siūlymus dėl VTAPI pakeitimo, kuriais siekiama atsisakyti grėsmės lygių, atitolinti vaiko paėmimą iš šeimos įvedant laikinos priežiūros / laikino apgyvendinimo institutą, užtikrinti pagalbą šeimoms. Ministerijos siūlomi VTAPI ir poįstatyminių teisės aktų pakeitimai, įsigaliojant ne anksčiau kaip kovo 1 d. Pereinamuoju laikotarpiu galiojant dabartinis įstatymas ir poįstatyminiai teisės aktai, įskaitant Grėsmės vaikui lygių kriterijų ir grėsmės vaikui lygio nustatymo tvarko aprašas.

NUTARTA. Atsižvelgiant į tai, kad daugiausiai kritikos sulaukė tvarka dėl grėsmės vaikui lygio nustatymo, kreiptis į Tarybos narius ir į Darbo grupės vaiko teisių apsaugos poįstatyminių teisės aktų peržiūrai ir tobulinimui užtikrinti narius su prašymu pateikti savo

siūlymus dėl Grėsmės vaikui lygio nustatymo tvarkos taikymo pereinamuoju laikotarpiu (iki naujos VTAPI redakcijos įsigaliojimo).

4. SVARSTYTA. Kito Tarybos posėdžio data ir temos posėdžiui.

NUTARTA. Kitas Tarybos posėdis vyks 2019 m. sausio 15 d. 13 valandą. Posėdžio tema – paslaugų šeimoms plėtra.

Posėdžio pirmininkas

Linas Kukuraitis

Posėdžio sekretorė

Mariana Sutkienė